

Prima instanță: Judecătoria Cahul (sediul central), (jud. L. Turculeț)
Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud. G. Vavrin, V. Movilă, I. Dănăilă)

Î N C H E I E R E

08 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Dermeņji Galina, reprezentată de avocatul Covaliov Vitali,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Dermeņji Galina împotriva Verei Boișteanu cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin contravenție

împotriva deciziei din 20 octombrie 2022 a Curții de Apel Cahul, prin care au fost respinse cererile de apel declarate de către Dermeņji Galina și de către reprezentantul acesteia și menținută hotărârea din 13 iulie 2022 a Judecătoriei Cahul (sediul central),

c o n s t a t ă :

La 18 aprilie 2021, Dermeņji Galina a depus cerere de chemare în judecată împotriva Verei Boișteanu potrivit căreia a solicitat încasarea de la pârâtă a sumei de 200 000 lei, cu titlu de prejudiciul moral cauzat prin contravenție și încasarea cheltuielilor de judecată suportate în acest proces.

În motivarea acțiunii s-a indicat că, prin răspunsul nr. 319 din 22 iulie 2020, reclamanta Dermeņji Galina a fost informată că, prin procesul-verbal cu privire la contravenție întocmit de agentul constatator din cadrul Inspecției pentru Protecția Mediului Cahul, în temeiul plângerii reclamantei, pârâta Boișteanu Vera a fost sancționată în baza art. 122, alin. (2) Cod contravențional, pentru tăierea ilegală a arborilor și arbuștilor.

Astfel, potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție și decizia agentului constatator din 22 iulie 2020, pârâta Boișteanu Vera a fost sancționată în baza art. 122, alin. (2) Cod contravențional, cu amendă în mărime de 1200 lei, pentru tăierea ilegală a arborilor. Conform ordinului de încasare a numerarului din 23 iulie 2020, pârâta a achitat amenda stabilită.

Prin acțiunile sale culpabile de tăiere a arborilor, pârâta Boișteanu Vera a cauzat reclamantei Dermeņji Galina un prejudiciul moral, manifestat prin starea de stres, frustrare, reieșind din circumstanțele în care pârâta a comis contravenția pentru care

a fost sancționată. Astfel, reieșind din modul în care a fost efectuată tăierea arborilor, împrejurările contravenției, comportamentul pârâtei manifestat prin adresarea reclamantei cuvintelor necenzurate, reclamantei Dermenji Galina a fost cauzată o daună morală. Or, până în prezent reclamanta are suferințe psihice, suferă de nopți nedormite, care sunt consecințe a comportamentului pârâtei, prin care a umilit onoarea și demnitatea reclamantei.

Totodată, prin acțiunile pârâtei, reclamanta Dermenji Galina a fost supusă violenței psihologice, și reieșind din cele invocate, prejudiciul moral cauzat se estimează în sumă de 200 000 lei.

Prin hotărârea din 13 iulie 2022 a Judecătoriei Cahul (sediul central) a fost respinsă ca neîntemeiată, cererea de chemare în judecată depusă de Dermenji Galina împotriva Verei Boișteanu cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin contravenție și a cheltuielilor de judecată.

A fost încasat de la Dermenji Galina în folosul Verei Boișteanu cu titlu de cheltuieli de judecată suma de 3 500 de lei.

Prin decizia din 20 octombrie 2022 a Curții de Apel Cahul, au fost respinse cererile de apel declarate de către Dermenji Galina și de către reprezentantul acesteia și menținută hotărârea din 13 iulie 2022 a Judecătoriei Cahul (sediul central).

În consolidarea soluției sale instanțele au reținut că, Dermenji Galina s-a adresat cu cererea către Inspecția pentru Protecția Mediului Cahul, prin care a solicitat să fie luate măsuri în privința intinatei Boișteanu Vera, invocând că ultima a tăiat ilegal arbori de salcâm, plantate de dânsa, iar ca urmare pârâta a fost sancționată pentru acest fapt de către agentul constatator din cadrul Inspecției pentru Protecția Mediului Cahul. În speță, prin comiterea contravenției prevăzute de art. 122, alin. (2) Cod contravențional, Boișteanu Vera în nici un mod nu a prejudiciat drepturile personale nepatrimoniale a Galinei Dermenji și astfel nu i-a cauzat suferințe morale, or din conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție nu se constată că reclamanta ar deține statut de victimă în procesul contravențional și că Boișteanu Vera ar fi acționat cu vinovăție față de reclamantă.

La 09 decembrie 2022 (prin oficiul poștal), Dermenji Galina, reprezentată de avocatul Covaliov Vitali, a contestat cu recurs decizia din 20 octombrie 2022 a Curții de Apel Cahul, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel la emiterea deciziei nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 20 octombrie 2022, a fost expediată părților la 30 noiembrie 2022. Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel în termenul stabilit de lege.

La 09 ianuarie 2023 (prin oficiul poștal), avocatul Covaliov Vitali a depus o cerere cu privire la încetarea procesului prin care a solicitat casarea actelor judecătorești ale instanțelor ierarhic inferioare și emiterea unei încheieri prin care procesul să fie încetat în legătură cu decesul reclamantei.

La 24 ianuarie 2023 (prin oficiul poștal), Boișteanu Vera, reprezentată de

avocatul Stoianov Liudmila, a depus o referință la recursul declarat de către Dermenji Galina, solicitând încetarea procesului în legătură cu decesul reclamantei, or raportul juridic litigios nu presupune succesiunea în drepturi.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs, referință, în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a înceta procedura de recurs, din următoarele considerente.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că introducerea și susținerea unei căi de atac, la caz a recursului, are loc la cererea părții sau participanților la proces, după cum prevede art. 430 din Codul de procedură civilă. Este evident că, pe parcursul examinării cauzei partea (persoană fizică) trebuie să dispună de capacitatea de folosință (de a avea drepturi și obligații), iar reprezentantul acesteia să dispună de împuterniciri speciale.

Din materialele cauzei se atestă că, potrivit certificatului medical constatator al decesului nr. 559 din 30 decembrie 2022 eliberat de IMSP Spitalul Raional Cahul, Dermenji Galina a decedat la 29 decembrie 2022, fapt care în corespundere cu prevederile art. 24 din Codul civil duce la încetarea capacității de folosință al acesteia.

Sucesiunea procesuală, ca instituție a dreptului procesual civil, reglementează trecerea drepturilor și obligațiilor procesuale de la o persoană (predecesor) la alta (succesor în drepturi procesuale). Succesiunea procesuală are loc doar în cazurile când este posibilă succesiunea în drepturile materiale.

Prin prisma prevederilor art. 445¹ din Codul de procedură civilă, instanța de recurs dispune, printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac, *încetarea procedurii de recurs*, din oficiu sau la cerere, dacă după declararea admisibilității recursului se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, la caz fiind aplicabil temeiul indicat la lit. c), persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

În acest context se evidențiază că, recursul înaintat de către avocatul Covaliov Vitali în interesele Galinei Dermenji nu mai poate fi susținut în legătură cu decesul ultimei, fapt care are ca efect încetarea existenței drepturilor și obligațiilor defunctei. În continuare, esența litigiului constă în repararea prejudiciului moral cauzat, car presupune repunerea persoanei lezate în situația în care s-ar fi aflat dacă prejudiciului nu se producea, drept care este unul nepatrimonial, se stinge odată cu decesul persoanei păgubite și care nu poate fi transmis prin succesiune.

Astfel, avocatul Covaliov Vitali odată cu decesul recurentei, ținându-se cont de faptul că drepturile și obligațiile defunctei, în cadrul acestui litigiu, nu pot fi transmise nici succesorilor și nici de către succesori printr-un nou mandat avocatului, nu mai este persoană împuternicită în sensul prevederilor citate supra, procedura în recurs urmând a fi încetată.

Cu același prilej, instanța de recurs apreciază critic solicitările avocatului Covaliov Vitali și solicitările din referința intimă cu privire la încetarea procesului prin casarea deciziei instanței de apel, a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei încheieri, or după cum a fost menționat supra calea de atac intentată la cererea Galinei Dermenji nu mai poate fi susținută, iar o altă cerere de recurs care, în ipoteză, ar permite intervenția asupra soluției la caz, nu există.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a înceta procedura de recurs intentată la recursul declarat de către Dermenji Galina, reprezentată de avocatul Covaliov Vitali.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. c) și art. 445¹ ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se încetează procedura de recurs intentată la recursul declarat de către Dermenji Galina, reprezentată de avocatul Covaliov Vitali.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Maria Gervas